

Tandori Dezső

CLYDE ISTENNŐ

Utó-bevezető a ciklushoz

Hogy hűvösen és párállva az ég
 e délben rám derült,
 ott láttam meg Clyde Istennő nevét,
 s nyomban mellé került
 az Elsodort Ő, Virginia Woolf
 – vagy Szpéro –, ló-alak,
 egyszerre kétesélyes lett a turf,
 mint ha lábam alatt:
 s nem értettem, Bonnie-m ki lenne sok Szép
 közül, Társném, Aliz, nem, s Linda Perry
 csakigy nem tudta volna szerepét
 bohóc kalapjával odébb-emelni;
 Clyde a folyam volt, a skóciai,
 rőt-éj áram-kép, Burns vágy dalai;
 s mintha nem a Hyde Parkban kódorognék,
 minden láng-színre hült,
 s a szél-falak hullámzásába, vak
 szem dőltem: ó, elég! elég! elég!
 De a fény győzte még,
 s hulltak kis végzetek robajai;
 örök föltátogás, mely visszafül.
 Aztán ez is elült.
 Mentem, fél-út, s nem volt innen, se túl.

Ablakomból

Az őszi égen
 lejjebb a Szpéro:
 délebről pillant
 a Hajnalcsillag
 „Mit mondasz”, kérdem.
 Talán ezt: „Légy jó...”
 Nem mondja visszhang
 hív lakra – hív lak.

Alvarez (Clyde Goddess)

Csak imádkozhatom,
hogy majd egy szép napon,
mi történjék velem,
meg nem sürgethetem.

Nem próbálgathatom,
mi az az alkalom –
szórd csak vörös szemem
édes, vad istenem.

A földön fekve

Még az élőknél tartok,
rájuk nyitom az ajtót,
összenyitom a két szobát,
és nézek át.

Rebbenők, visszaalvók,
csőrbe-át ívű tarkók,
emitt olyan szögletesen
vagytok, velem.

S felülök, hirtelenje,
mintha egyéb se lenne,
csak hogy is kőangyal suhan:
az, ami van.

És mintha megjelenne
– váll, has, mellkas, medence –,
ahogy már minden odavan,
már se magam.

S mintha ez elfogyásba
belezuhogna mása,
hogy nem is ér különbözöt,
nincs én meg ők!

De szét, szét! éjszakára,
még élő alvadásba,
ti mossatok, feledtetők,
hús-vér esők.

Clyde Istennővel a Brompton Roadon (vagy félig képzelet)

Gyanús ez a ragaszkodás
ez életemhez hirtelen,
félek, közben valami más
valami mást akar velem.

Barna kötött sapkám szememre,
húzok rá fekete harisnyát;
London szítál – „Ne ázz betegre!”
Röhögjek, legyek röhej inkább.

Egy madárra, nyolc madárra, annyi másra

Alíz után ezzel föl kéne hagyni.
Csak hányan fognak akkor még maradni?
Jó; van ilyen céloom; egyáltalán;
hogymajd Alíz után.

Most átmegyek hozzá, megetetem,
rácshoz almakockát szorít kezem;
néznek nyolcan, szárny-félszárny létezők,
kik tán túlélék őt.

Hát most akkor mi van?
Zenét rakok oda, halljam magam.
Alíz? Ők? Linda Perry is vagyok!
Meg Főmedvém! Majd, csak úgy, meghalok.

„Mi készül?”

Most hálnék meg? Bosszantana.
Karosszékembe visszaültem
a gerincgyötrő zongora-
szék után. Van egy csomó tervem,
olcsó szállodám; életkedvem.
Főmedvém kis ábrázata.
Alvareztól itt *A vad isten*.
Az ember még fordítana.
Komolyság s absztinencia
címmel tanulmányt írna Wittgen-
steinről, egyéb közt; Bécsben a
Neubaugassén is nézegetnem

lehetne hasznavehetetlen
dolgokat, vagy vinnék haza
...mit is? mit összejegyzeteltem.
Társnéem várna, jó korszaka
az életemnek...
Most halnék meg?
De – „What's Up?” – akkor mi ez tényleg?!

Kisváltósúly

Csak a szükséges rossz maradtam,
nem-tudni-mire-jó alakban.
Most legalább, ahogy lehet,
megbecsülöm – a keveset.

Wittgenstein Angelus Silesiust olvas Szpérónak

Amiről csak lehet, beszélni kell. Miért ne?
Ahogy mindennek épp a *mi nem* a mikéntje.
Végül úgymint marad, jelben-is-jeltelen:
csak önmagához ér a *teljes* rejtelem.

60 alatt

Szinte örökké fáj a hátam,
jelzi, hogy túlerőltetem,
mintha azt akarná, csodáljam,
mit tart velem.

**„Uraim, itt vagyok...!”
Fogg Phileas**

60 kiló alatt magam körül,
de nem magam alatt;
öröklét jár a fősúlyon belül,
kivülről csak a pillanat, a hab.

A munka télen

Nagyon meg fog rokkantani.
De életben fog tartani.

Királynő Kózsása

Homlokcsillagod,
Szpéró, lovacskám,
fehéren ragyog
Néz rám le. Gazdám.

A jó vesztés

Olyan a jó vesztés,
mint az aranymetszés.

De jó! – II.

Istenem, istenem,
van ilyen, van ilyen?
Megadtad a Szpérót,
megadtad az Alízt,
hatvan kiló alá
fogyni a szilvaízt.
A Skót szimfóniát,
meg a Négy Non Blondest,
most is hogy megadod:
„Nesze, mondd azt, mondd ezt!”
Megadtad a Wittit,
a Ginnie-t, a Winnie-t,
Poe-d, Becketted, Kafkád
adod, hogy ne adná.
Megadtad Szép Ernőt,
meg a Clèves hercegnőt.
Istenem, istenem,
de adod hűlt helyem.

Mortális barátok

Ég a gyomrom,
mint a villany;
hagyom, fogyjon,
hagyja, birjam.

A fél tenyér

Ha fél szóból meg nem értesz,
egy szó könnyen hülyeség lesz.

Londoni színhány

Úgy hiányzott csak egy platán
az ablakom elől!
Mint június hatodikán,
nem tudva semmiről;
hogy a mécsfény úgy átlóbog
laza levélzetén;
s hogy egy húnyt verébszív az ok,
s hajnalig ébren: én.
De mindez arrébb volt; idők,
terek: oly változat;
s mintha csak most látnám meg őt,
majd... egy platán alatt.

Szpérós vers, Jékely-idézéssel

Visszakerül alám az a karosszék,
melynek lábát még Szpéró kocogtatta.
Hogy akkor: „Repülünk!” – most beugratna;
bizony, katapultálni sem haboznék!

Társnémnak

Egy lovagkori vers, majdnem

Fölríadtam az este,
akár ha furcsa neszre:
hogy a föld kerekén
nincs más, csak te meg én.

Persze, csupán nekem.
S hogy nemcsak képzelem:
ma, fényes délidőben
ugyanígy lettem ébren.

Hogy nincs más senki ember,
S hogy így mást tenni sem kell,
csak kicsit messze menni,
máris teljes a semmi,

teljes a senki.

Nem azé, aki futtat

Ha az akart távot
nem akarja a ló,
legjobb, ha belátod,
nem is arra való.

Folyamistennő lónevére*

Istennő, ég veled!
Bár elvétettelek:
néha a balfogás
a legjobb halfogás.

Halottaimhoz

Mit görget-pörget még belőletek,
mi úgy forog, hogy folyvást helyben áll?
Hogy a folyó még kétszer egy lehet,
örök esély szítál partjainál.

Roggyan itt-ott a gyep, olykor kiásnak
egy parlagkövet, egy lókoponyát.
Kibukkanunk egyszer lassú talánynak;
mit találgassuk addig, még min át.

* Tudniillik nem tettem meg egy Clyde Goddess nevű lovat, és abból lett ez a ciklus.